

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VI. Alexand. a Euriensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

C A P V T V.

^a Innocen. Papa ^b Aquilegensi Patriarcha, & ^c Episcopo. ^e Mant.

Quotiens frater noster A. ^d Tridentinus Episcopus in nostra & vestra de simonia impetrus sit presentia, prudentiam vestram latere non credimus, cuius causam in presentia nostra ventilavimus. Producti sunt apud eum accusatores, sed una voce scriptum afferentes, nec testes secundum formam canonum producere potuerunt, quod Ecclesiam beati Petri de Pasorum presbytero Paulo dederit pro quatuor modiis de frumento, quos ab eisdem Ecclesiae laicis acceperit. Unde quia nec accusatores, nec testes secundum formam canonum, & ita ut a sanctorum Patrum in causam ipsam procedere potuerunt, communi fratrum nostrorum consilio iudicamus, ut tertia manu sui ordinis, & quatuor Abbatum, & religiosorum sacerdotum de supra dicta simonia in vestra presentia se debeat expurgare. Porro expurgationis tenor erit huiusmodi. Idem Episcopus super sancta Evangelia primum iurabit, quod pro Ecclesia sancti Petri de Pa presbytero Paulo danda, nec per submissam personam, nec aliquis pro eo, se sciente pretium receperit: deinde expurgatores super sancta Evangelia iurabunt similiter, quod ipsi credunt, quod verum iuravit.

NOTÆ.

^{1.} ^a **I**nnoctius. Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 4. & post Concil. Lateran. p. 50. c. 57. & sub nomine Palea textum hunc retulit Gratianus in cap. quotiens 2. quest. 4. Unde cognoscitur quam perperam in hac sexta collectione legitur Innocentius III. cum decisiones huius Pontificis non reperiantur compilatae, nec in prima collectione, nec in Decreto Gratiani. Et ita recte textum hunc tribuit Innocentio II. Antonius Augustinus in presenti.

^{2.} ^b Aquilegensi. Aquilegia, sive Aquileia, ut legitur apud Eustachium in Scholis ad Dionysium, est urbs maxima Venetiae, dicta Aquileia ab aquila, quae, teste Iuliano Imperatore, urbi cum conderetur, dextra ex parte advolans, suo nomine vocabulum imposuit. Habuit Ecclesiam Cathedrali jam a primis Ecclesiae saculis. Fortunatiani eius Praefuli meminit D. Hieronymus in lib. de script. Eccl. & Leo Magnus epistolam scripsit ad Nicetam, & Iulianum Aquileienses Praefules: postea Patriarcha constitutus fuit ejus Episcopus, ut constat ex epistola Stephani Pontificis ad Gualbertum. Sed postea Attila Aquileiam obli-

dente, Patriarcha ipse Gradum se recepit, unde Gradenfis appellari coepit: sed Grado relicto propter calum in clementiam, occasionem ipse dedit Venetis eam dignitatem ad Episcopum proprium trahendi Nicolai V. Pontificis beneficio: quare Patriarcha hic aliquando dicitur Aquileiensis, aliquando Gradenfis, plerumque Venetus. Aquileiensis appellatur in Synodo Francofort. Gradenfis in cap. 29. de offic. deleg.

^{3.} ^c Mantuano. Mantua nobilis Galliae Cisalpinae civitas est, circa cujus conditorem varia adducit Ughellius tom. 1 Italiae sacrae, fol. 924. ubi exponit locum sui Mantuani lib. 10. Aeneidos. Habuit a primis Ecclesiae saculis Ecclesiam Cathedrali, quae paruit primo Mediolanensi Archiepiscopo: postea Gregorius II. Patriarcha Aquileiensi sedem illam adiecit, sed demum Pius V. anno 1553. Mantuanam Ecclesiam a jurisdictione Aquileiensis exemit, atque Romanae Ecclesiae eandem immediate subiecit, ut refert Ughellius ubi supra. Ejus Praefuli Vidoni refertur in presenti Pontifex.

^d Tridentinus. Adelpertus videlicet III. huius nominis. De Tridentina diocesi nonnulla adduxi in cap. 9. de concess. praeb.

C A P V T VI.

Alexand. ^a Ewriensi Episcopo.

Nos inter alios praeminemus supernam, licet immeriti, dignitate, ut quae dubia sunt, debeamus declarare, & singulorum consultationibus, quantum nobis Dominus ministravit, sollicitè respondere, ut quaestiones sub examine Rom. Ecclesiae terminentur, quae inter alias Ecclesias, disponente Domino, obtinet principatum. Unde quia nos tua duxit fraternitas consulendos, utrum Episcopus parochianum suum, publicam famam eum accusante, ad purgationem cogere possit: Consultationi tuae taliter respondemus, quod si de hoc ^b crimine publicam laborat infamia, accusatione, & testibus deficientibus, ad purgationem est per dioecesanum Episcopum compellendus, nisi forte super ipsa causa ad superiorem iudicem duxerit appellandum. Sanè si appellaverit, eius parebit iudicio, ad cuius examen causam voluit per appellationem transferre.

X x 4

NOTÆ.

NOTÆ.

¹ a **E**Urensi.) Ita legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 7.* quamvis in priore ejus parte, quæ extat *sub tit. de offic. Ordinarii, cap. 4. in eadem collect.* ex qua restituo integram literam hujus textus, legatur *Gen. Episcopo:* in cujus notis Augustinus asserit legendum esse *Genuensi Episcopo;* sed malè, cum obftet inscriptio ipsa ibi, *Episcopo.*

Quare credo retinendam esse inscriptionem *Euren-* *riensi,* quæ extat in dicta prima collectione: Euria enim, aliquando Euroma dicta, est in provincia Nicopolitana Illyrici Orientalis, cujus Episcopus Theodorus subscripsit Concilio Constantinopolitano temporibus Agathonis, & Menæ celebrato.

b *Crimine.* Cujus punitio spectat ad iudicium Ecclesiæ, juxta tradita in *cap. 2. de offic. ordin.*

CAPVT VII.

Idem ^a *Gaietan. electo.*

CVm P. Manconella presbyter. *Et infra:* Purgatores illius honestatis, & opinionis esse volumus, quod verisimile sit eos nolle amore, vel odio, seu obtentu pecuniæ dejerare. Vt autem idonei appareant, necesse est, ut ejus, quem purgare debent, vitam & conversationem agnoscant. Deficientem verò in purgatione omni officio, & beneficio ecclesiastico privare procuret: præcavens, quod si qui purgandoin sua voluerint purgatione assistere, nullam eis malevolentiam, vel indignationem ostendas, nec eos impediās, vel ab aliis, quantum in te est, impediri permittas.

NOTÆ.

a **G**aietan.) Ita legitur in prima collectione, *sub tit. de accusationibus, cap. 12. post Con-*

cilium verò Lateran. *part. 50. cap. 14.* legitur *Gaietanensi:* sed veram ejus inscriptionem dedi in *cap. cum P. de accusat.*

CAPVT VIII.

^a *Lucius III.*

EX tuarum intelleximus continentia literarum, quod cum H presbyterum latorem presentium, quia infamabatur de homicidio, communicato fratrum consilio in Episcopatu tuo à sacerdotali officio suspendisses, bonæ memoriæ prædecessoris tui literas tulit in medium, quibus apparuit eum iudicio aquæ frigidæ suam innocentiam purgavisse, & Episcopum eum suis literis absoluisse: & scholaris, & qui homicidium instigante diabolo perpetraverat, immunem seipsum à crimine tactis sacrosanctis Evangeliiis affirmavit. Quia verò cum peregrina ^b iudicia sacris canonibus sint inhibenda, purgationem, quam præstitit, sufficere non putamus: f. t. per A. f. m. quat. si accusatores minimè idonei inventi fuerint, qui eum de homicidio convincere possint, ut cum VII. aut V. manu sui ordinis, sicut expedire cognoveris, per purgationem canonicam innocentiam suam ostendat, injungas: quam cum præstitit, suspensionem sine mora, & difficultate relaxes, & cum testimonii boni adnuntians, ab infamia homicidii, nullius cont. vel ap. ob. auctoritate nostra fretus absolvas. Is autem, qui infamatur, sese immunem à crimine homicidii præstito juramento firmabit, & purgatores, quod eum credant verum jurasse, jurare debebunt.

NOTÆ.

¹ a **L**ucius III.) Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 5. post Concil. autem Later. part. 50. cap. 50.* habetur *Curen Episcopo.* Cures enim, seu Curis, est civitas Italiæ in provin-

cia Valeriæ, teste Strabone *lib. 5.* cujus Episcopus Tiberius subscripsit Concilio Romano sub Hilario celebrato, ut refert Carolus à sancto Paulo *lib. 1. geograph. sacr. fol. 57.*

b *Iudicia.* Ut probabimus *infra, tit. proximo.*

CAPVT IX.

Idem ^a *Winton. Episcopo*

Constitutus in presentia nostra P. Diaconus de Botha, suâ nobis assertionem monstravit, &c. *Et infra:* Præterea illud nobis non modicam admirationem inducit, quod purgationem oblatam recipere noluit, nisi priùs commendasset nomina singulorum